

Sygn. akt I 1 C 1670/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 sierpnia 2015 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny sekcja do spraw rozpoznawanych w postępowaniu uproszczonym w składzie:

Przewodniczący: SSR Justyna Supińska

Protokolant: st. sekr. sąd. Izabela Jagmin

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2015 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa E. G.

przeciwko Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo - Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powódki E. G. na rzecz powoda Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. kwotę 600 złotych (sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. ustala i przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Gdyni na rzecz adwokata C. O. kwotę 1 411,78 złotych (jeden tysiąc czterysta jedenaście złotych siedemdziesiąt osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce E. G. z urzędu, w tym kwotę 738 złotych (siedemset trzydzieści osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Powódka E. G. złożyła, sprecyzowany pismem z datą w nagłówku "dnia 17 lutego 2014 roku" (data prezentaty: 2014-02-18, k. 8 akt), pozew przeciwko Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo - Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. domagając się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nakazu zapłaty z dnia 23 stycznia 2007 roku wydanego przez Sąd Rejonowy w Kole w sprawie o sygn. akt I Nc 2/07 powyżej kwoty 9 130,43 złotych oraz ewentualnie w przypadku nieuwzględnienia powyższego żądania - o ograniczenie wskazanego tytułu wykonawczego do kwoty 440 złotych miesięcznie, płatnej do 27 dnia każdego miesiąca, zgodnie z ugodą stron z dnia 08 grudnia 2010 roku.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że prawo do wystąpienia z przedmiotowym powództwem przysługuje jej w związku ze zdarzeniem w postaci ugody zawartej w dniu 08 grudnia 2010 roku, a więc zdarzeniem, które miało miejsce już po powstaniu tytułu egzekucyjnego. Nadto wskazała, że przedstawiane przez pozwaną wyliczenia do ugody odbiegają od wyliczeń określonych w harmonogramie spłat z dnia 08 grudnia 2010 roku, zgodnie z którym łączna kwota do spłaty wynosiła 24 799,46 złotych, na co składała się należność główna w kwocie 10 832,65 złotych oraz odsetki w kwocie 13 966,81 złotych, w tym odsetki zaległe w kwocie 8 061,49 złotych. W ocenie powódki zawarta między stronami ugoda stanowiła odroczenie terminu płatności - wyznaczenie nowego terminu płatności,

powodującego oddalenie terminu wymagalności roszczenia stwierdzonego przedmiotowym tytułem wykonawczym, tym samym pozbawiając go wykonalności.

Pismem z datą w nagłówku "dnia 05 marca 2015 roku" (data prezentaty: 2015-03-12) powódka wskazała, iż domaga się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego ze względu na nieprawidłowe naliczenie przez pozwaną w ugodzie wysokości odsetek od zadłużenia przeterminowanego, o kwotę 1 526,96 złotych. W harmonogramie spłat przy uwzględnieniu wysokości oprocentowania w skali roku (15%) oraz długości trwania umowy (57 miesięcy) kwota ta, według obliczeń powódki powinna wynosić łącznie 12 439,85 złotych, tj. o 1 526,96 złotych mniej aniżeli żąda pozwana.

pozew - k. 3-4v akt; pismo procesowe powódki z dnia 17 lutego 2014 roku - k. 8-8v akt oraz pismo procesowe powódki z dnia 05 marca 2015 roku - k. 143 akt

W odpowiedzi na pozew pozwany Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo - Kredytowa im. F. S. z siedzibą w G. wniósł o odrzucenie pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. z uwagi na to, iż o wskazaną kwotę, tj. kwotę 1 526,96 złotych toczy się sprawa przed Sądem Okręgowym w Elblągu w sprawie o sygn. akt I Ca 111/14 w wyniku apelacji wniesionej przez powódkę od wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 18 grudnia 2013 roku wydanego w sprawie o sygn. akt IX C 1283/13. Ponadto pozwana wskazała, iż zawarta w 2010 roku ugoda nie jest odnowieniem długu, lecz jedynie porozumieniem co do dobrowolnej spłaty zadłużenia, dobrowolnie podpisanym przez powódkę, a zaprzeczanie jego treści lub osnowie możliwe jest dopiero poprzez uchylenie się od swojego oświadczenia woli, czego powódka jednak nie uczyniła. Pozwany wskazał również, iż obecnie nie prowadzi postępowania egzekucyjnego na podstawie nakazu zapłaty z dnia 23 stycznia 2007 roku wydanego przez Sąd Rejonowy w Kole w sprawie o sygn. akt I Nc 2/07, w związku z czym powódka E. G. nie ma interesu prawnego w dochodzeniu niniejszego roszczenia.

odpowieź na pozew - k. 23-25 akt

Postanowieniem z dnia 30 maja 2014 roku Sąd Rejonowy w Elblągu Wydział IX Cywilny wydanym w sprawie o sygn. akt IX C 953/14 stwierdził swą niewłaściwość i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Gdyni.

Pismem z datą w nagłówku "dnia 02 czerwca 2015 roku" (data prezentaty: 2015-06-05) powódka E. G. ostatecznie precyzując swoje żądanie w niniejszym postępowaniu wskazała, iż domaga się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego ponad kwotę 39,09 złotych.

pismo procesowe powódki z dnia 02 czerwca 2015 roku - k.156 akt

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 stycznia 2007 roku Sąd Rejonowy w Kole w sprawie o sygn. akt I Nc 2/07 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym nakazał pozwanej E. D. (obecnie G.), aby zapłaciła powodowi Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo - Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. kwotę 10 832,65 złotych wraz z odsetkami umownymi według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w danym okresie ustalonej przez Zarząd Kasy dla kredytów przeterminowanych, w wysokości 40% w stosunku rocznym, od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, co do kwoty 9 419,88 złotych oraz z odsetkami ustawowymi co do kwoty 1 412,77 złotych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty wraz z kwotą 2 551 złotych tytułem kosztów postępowania albo w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia jej nakazu zapłaty wniosła sprzeciw.

Powyższy nakaz zapłaty uprawomocnił się, toteż w dniu 28 lutego 2007 roku tytuł wykonawczy wydano pełnomocnikowi Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G..

niesporne; nadto: nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 23 stycznia 2007 roku - k. 120 akt

W dniu 26 marca 2007 roku wierzyciel Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo - Kredytowa im. F. S. z siedzibą w G. złożył wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikowi E. D. (obecnie G.) w oparciu o nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 23 stycznia 2007 roku zaopatrzonej w klauzulę wykonalności.

niesporne; nadto: wniosek o wszczęcie egzekucji - k. 86 akt

W dniu 08 grudnia 2010 roku pomiędzy E. G. a Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo - Kredytową im. F. S. z siedzibą w G. doszło do zawarcia umowy ugody dotyczącej określenia sposobu uregulowania przez E. G. należności wynikającej z tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty z dnia 23 stycznia 2007 roku.

Zgodnie z treścią ugody zadłużenie E. G. rozłożone zostało na 57 równych rat w wysokości 440 złotych każda rata, płatnych do 27. dnia każdego miesiąca, począwszy od miesiąca stycznia 2011 roku. Zadłużenie to na dzień podpisania ugody wynosiło 18 894,14 złotych, z czego kwota 10 832,65 złotych stanowiła należność główną (oprocentowaną w wysokości 15% w skali roku - pkt 3 umowy), a kwota 8 061,49 złotych stanowiła nieoprocenowane odsetki.

niesporne, nadto: akta sprawy o sygn. IX C 1283/13 Sądu Rejonowego w Elblągu - k. 91-98 akt, k. 103-104 akt, k. 107-115 akt

Postanowieniem komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kole J. F. z dnia 10 stycznia 2011 roku postępowanie egzekucyjne prowadzone w sprawie o sygn. akt Km 343/07, zostało umorzone, na wniosek wierzyciela, w trybie art. 825 pkt 1 k.p.c.

niesporne, nadto: akta sprawy o sygn. KM 343/07 - k. 86 akt, k. 89 akt

W dniu 03 lipca 2013 roku E. G. wniosła do Sądu Rejonowego w Elblągu pozew domagając się ustalenia, iż z tytułu łączącej strony umowy ugody z dnia 08 grudnia 2010 roku, jest ona zobowiązana do zapłaty na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. kwoty 4 129,91 złotych, nie zaś kwoty 12 459,66 złotych.

Wyrokiem z dnia 18 grudnia 2013 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt IX C 1283/13 Sąd Rejonowy w Elblągu oddalił powyższe powództwo E. G. uznając brak interesu prawnego powódki w domaganiu się ustalenia, iż jest ona zobowiązana do zapłaty na rzecz wierzyciela mniejszej kwoty, zaś wyrokiem z dnia 14 maja 2014 roku Sąd Okręgowy w Elblągu wydanym w sprawie o sygn. akt I Ca 111/14 oddalił apelację powódki E. G. od powyższego wyroku.

niesporne, nadto: akta sprawy o sygn. IX C 1283/13 Sądu Rejonowego w Elblągu - k. 91-98 akt, k. 106 -115 akt

Sąd zważył, co następuje:

Ustalenia stanu faktycznego w przedmiotowej sprawie Sąd dokonał na podstawie dowodów z powołanych powyżej dokumentów znajdujących się w aktach spraw prowadzonych przed Sądem Rejonowym w Kole, tj. sprawy o zapłatę - sygn. akt I Nc 2/07 i przed Sądem Rejonowym w Elblągu, tj. sprawy o ustalenie - sygn. akt IX C 1283/13 oraz w aktach sprawy komorniczej KM 343/07, jak również na podstawie dokumentów przedłożonych przez strony w toku całego postępowania. Prawdziwość tych dokumentów nie budziła wątpliwości Sądu, co do swej autentyczności i wiarygodności, a nadto nie była kwestionowana przez żadną ze stron, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary. Pozostałe dokumenty złożone w sprawie nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnosiły do sprawy nowych istotnych okoliczności.

Na rozprawie w dniu 14 maja 2015 roku Sąd rozpoznający niniejszą sprawę oddalił wniosek powódki o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości zgłoszony (podtrzymany) w piśmie procesowym powódki z datą w nagłówku "dnia 05 marca 2015 roku" (k. 143 akt) uznając ten wniosek za spóźniony. W piśmie tym bowiem pełnomocnik powódki wskazał, iż podtrzymuje wniosek dowodowy zgłoszony uprzednio, tj. zgłoszony w piśmie procesowym z datą w nagłówku "dnia 30 maja 2014 roku", niemniej jednak pismo obejmujące przedmiotowy wniosek dowodowy nie znajdowało się w aktach niniejszej sprawy. Wskazać należy, iż w dniu 30 maja 2014 roku miała miejsce rozprawa przed Sądem Rejonowym w Elblągu, podczas której wydane zostało postanowienie o przekazaniu sprawy do Sądu Rejonowego w Gdyni jako sądu właściwego, przy czym zarówno w treści protokołu posiedzenia mającego miejsce w tym dniu, jak i w treści wcześniejszych pism procesowych składanych przez pełnomocnika powódki brak jest wniosku w powyższym przedmiocie. Wniosek ten, a w zasadzie jego podtrzymanie

poprzez odwołanie się do wniosku złożonego w piśmie niemalże rok wcześniej (i to innym postępowaniu - to jest postępowaniu w sprawie o sygn. akt IX C 953/14) pojawił się dopiero w piśmie procesowym z datą w nagłówku "dnia 05 marca 2015 roku", przy czym zważyć należy, iż było to jedno z ostatnich pism procesowych w tej sprawie, złożone zresztą po otwarciu już raz zamkniętej rozprawy, a zatem uznać trzeba, że pełnomocnik powódki świadomy był faktu, iż proces w niniejszej sprawie zmierza do końca. Powołanie się zatem przez pełnomocnika powódki na wniosek dowodowy zawarty w piśmie procesowym, którego nie było w aktach niniejszej sprawy i to w dodatku na tym etapie postępowania sądowego, uznać należało niewątpliwie za spóźniony.

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powódka E. G. domagała się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym w dniu 23 stycznia 2007 roku przez Sąd Rejonowy Kole w sprawie o sygn. akt I Nc 2/07, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, ostatecznie ponad kwotę 39,09 złotych, jako podstawę żądania wskazując nieprawidłowe wyliczenie, o kwotę 1 526,96 złotych, przez pozwanego Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo - Kredytową im. F. S. z siedzibą w G. wynikających z zawartej w dniu 08 grudnia 2010 roku pomiędzy stronami ugody wysokości odsetek od zadłużenia przeterminowanego.

Zgodnie z treścią przepisu art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście (pkt 1) lub po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie (pkt 2).

Powództwa przeciwegzekucyjne są środkami merytorycznej obrony przed egzekucją przysługującymi dłużnikowi oraz osobom trzecim. Istotą takiego powództwa jest wykazanie, że sam tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy, z tym że powództwo to nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym lub natychmiast wykonalnym orzeczeniem sądowym, lecz do badania jedynie wykonalności takiego tytułu.

Powszechnie przyjmuje się, iż określenie zdarzeń wskazanych w art. 840 § 1 k.p.c. obejmuje zjawiska i stany świata zewnętrznego oraz objawy wewnętrznego życia stron, z którymi przepisy prawa materialnego łączą wygaśnięcie zobowiązania albo które powodują, że nie jest możliwe egzekwowanie świadczeń wynikających z tytułu egzekucyjnego. W doktrynie i judykaturze do zdarzeń powodujących wygaśnięcie zobowiązania zalicza się: wykonanie zobowiązania, zrzeczenie się roszczenia przez wierzyciela, potrącenie, odnowienie, wydanie wyroku, który zapadł na korzyść jednego z dłużników solidarnych, jeżeli uwzględnia zarzuty, które są wszystkim dłużnikom wspólne, zmianę wierzyciela, zmianę stosunków, z powodu których zobowiązanie lub obowiązek gaśnie lub ulega ograniczeniu, dokonanie świadczenia przez dłużnika po wszczęciu egzekucji, ziszczenie się warunku rozwiązującego, dobrowolne zwolnienie dłużnika od długu lub rozwiązanie ugody, przedawnienie. Natomiast do zdarzeń powodujących niemożność egzekwowania należą m. in. odroczenie uiszczenia świadczenia, rozłożenie na raty dochodzonej należności, niemożliwość świadczenia o charakterze przemijającym, wykonanie prawa zatrzymania (tak T. Żyżnowski, Komentarz do art. 840 k.p.c., Lex 2014).

Mając powyższe na uwadze, w ocenie Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę, z podnoszonych przez powódkę E. G. okoliczności oraz materiału dowodowego zgromadzonego w tym postępowaniu w postaci dokumentów, nie wynika, ażeby zachodziła którakolwiek z przesłanek określonych w art. 840 k.p.c. uzasadniających pozbawienie tytułu wykonawczego jego wykonalności, albowiem powódka E. G. domagając się pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w niniejszej sprawie zarzut swój opiera na zakwestionowaniu prawidłowości naliczenia przez pozwanego wysokości odsetek wynikających z umowy ugody zawartej między stronami. Powódka E. G. wskazała,

że według poczynionych przez nią obliczeń, kwota wynikających z ugody odsetek powinna wynosić łącznie nie 13 966,81 złotych (tak jak to wyliczył pozwany), lecz powinna być niższa o kwotę 1 526,96 złotych. Tak formułując zarzut, powódka jednakże w żaden sposób nie wykazała, ażeby zarzut ten odnosił się do treści tytułu wykonawczego, zważywszy bowiem należy, iż źródłem ustalenia kwestionowanej wysokości odsetek nie był tytuł wykonawczy, lecz ugoda, gdyż jak wskazała sama powódka - spośród określonych w ugodzie odsetek w łącznej wysokości 13 966,81 złotych nie są przez nią kwestionowane odsetki zaległe w kwocie 8 061,49 złotych (nieoprocentowane), lecz pozostałe odsetki tj. odsetki w kwocie 5 905,32 złotych naliczone od należności głównej, zgodnie z punktem 3 umowy ugody, w wysokości 15% w stosunku rocznym (k. 95 akt). I tę właśnie kwotę odsetek powódka zakwestionowała, wskazując, iż według poczynionych przez nią obliczeń, kwota ta powinna być niższa o kwotę 1 526,96 złotych.

Z utrwalonego orzecznictwa jednoznacznie wynika, że wykonanie zobowiązania wynikającego z ugody pozasądowej, w której strony postanowiły, że świadczenie nią objęte stanowi zaspokojenie roszczeń uwzględnionych wcześniej wydanym orzeczeniem, powoduje wygaśnięcie zobowiązania i może stanowić podstawę żądania pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego obejmującego to orzeczenie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1999 roku, sygn. akt I CKN 205/98). Należy mieć jednak na uwadze, że powódka domagając się w niniejszej sprawie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego - nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 23 stycznia 2007 roku wydanego przez Sąd Rejonowy Kole w sprawie o sygn. akt I Nc 2/07, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności i powołując się na umowę ugody zawartą w dniu 08 grudnia 2010 roku nie podnosiła zarzutu spełnienia świadczenia z tej ugody, konsekwencją czego byłoby wygaśnięcie zobowiązania, a zatem i konsekwencja dalej idąca - niemożność egzekwowania świadczenia (na skutek uwzględnienia powództwa opozycyjnego), lecz powoływała się na fakt nieprawidłowego określenia wysokości odsetek w tejże ugodzie. W ocenie Sądu zarzut taki nie mieści się w kategorii zdarzeń określonych w art. 840 k.p.c., a zatem nie uzasadnia pozbawienia tytułu wykonawczego jego wykonalności w żadnym zakresie.

Skoro więc powoływanie się przez powódkę E. G. na okoliczności nieprawidłowego naliczenia przez pozwanego wysokości odsetek od zadłużenia przeterminowanego (o kwotę 1 526,96 złotych) w związku z ugodą zawartą w dniu 08 grudnia 2010 roku, nie odpowiada żadnej z wymienionych w art. 840 k.p.c. podstaw pozbawienia czy ograniczenia wykonalności tytułu wykonawczego, zatem powództwo z tego powodu, w oparciu o art. 840 k.p.c. a contrario podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. i stosownie do wyrażonej w art. 98 § 1 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu, obowiązek poniesienia kosztów niniejszego postępowania spoczął na stronie powodowej, która sprawę przegrała, toteż Sąd zasądził od E. G. na rzecz pozwanej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. kwotę 600 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania obejmujących koszty zastępstwa procesowego tej strony. W punkcie III wyroku Sąd w oparciu o § 19, § 20 oraz § 6 ust. 3 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, poz. 461) ustalił i nakazał wypłacić adwokatowi C. O. ze Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Gdyni łączną kwotę 1 411,78 złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu, na którą to kwotę składają się: kwota 738 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego powiększona o należny podatek od towarów i usług (VAT) oraz kwota 673,78 złotych tytułem zwrotu niezbędnych udokumentowanych wydatków (koszty przejazdu i koszty kancelaryjne - korespondencji), zgodnie z przedłożonym przez pełnomocnika zestawieniem wydatków.